

BƏLƏDİYYƏ SEÇKİLƏRİ

29 YANVAR 2025

NAMİZƏDLƏR ÜÇÜN
YADDAŞ

"Namizədlər üçün Yaddaş" Mərkəzi Seçki Komissiyası tərəfindən işlənilib hazırlanmışdır.

Bələdiyyə üzvlüyünə namizədlər üçün

Y A D D A Ş

NAMİZƏDLİYİN İRƏLİ SÜRÜLMƏSİ

Seçkilərdə iştirak etmək hüququna malik olan və müvafiq seçki dairəsində daimi yaşayan Azərbaycan Respublikasının vətəndaşları bələdiyyələrə üzv seçilə bilirlər.

Bələdiyyə üzvlüyünə namizəd irəli sürmək hüququna malik olan subyektlər:

- vətəndaşın özü;
- seçicilərin təşəbbüs qrupu;
- siyasi partiya;
- siyasi partiyaların bloku.

Bələdiyyə üzvlüyünə namizədə aid tələblər:

Bu tələblər Seçki Məcəlləsinin 212-ci maddəsində əks olunmaqla aşağıdakılardan ibarətdir:

- Azərbaycan Respublikasının vətəndaşı olması;
- seçkilərdə iştirak etmək hüququnun olması;
- müvafiq seçki dairəsinin ərazisində daimi yaşaması.

Seçki Məcəlləsinin 13-cü maddəsinə əsasən aşağıdakı şəxslərin passiv seçki hüququ yoxdur:

- məhkəmənin qanuni qüvvəyə minmiş hökmü ilə azadlıqdan məhrum etmə yerlərində cəza çəkən şəxslər;
- Azərbaycan Respublikası Cinayət Məcəlləsinin 15.4-15.5-ci maddələrində nəzərdə tutulan cinayətlərə görə məhkum olunmuş şəxslər;
- ikili vətəndaşlığı olan Azərbaycan Respublikasının vətəndaşları (ikili vətəndaşlığı qalanadək);

- xarici dövlətlər qarşısında öhdəlikləri olan Azərbaycan Respublikasının vətəndaşları (həmin öhdəliklərə xitam verilənədək).

Bələdiyyə seçkilərində vətəndaşların öz təşəbbüsü ilə namizədliyinin irəli sürülməsi

*(Seçkilərin təyin olunması haqqında Mərkəzi Seçki
Komissiyasının qərarı dərc edildiyi gündən)*

**Öz təşəbbüsü ilə namizədliyini irəli sürən
vətəndaş dairə seçki komissiyasına aşağıdakı sənədləri
təqdim etməlidir:**

- bələdiyyə üzvlüyünə namizədliyin irəli sürülməsinə dair **bildiriş**;

- Seçki Məcəlləsinin 53-cü və 214-cü maddələrinin tələblərinə uyğun tərtib edilmiş və bələdiyyə üzvlüyünə namizədliyi irəli sürülmüş şəxsin soyadı, adı, atasının adı, doğum tarixi, yaşayış yerinin ünvanı, təhsili, şəxsiyyət vəsiqəsinin və ya onu əvəz edən sənədin seriyası, nömrəsi və verilmə tarixi və ya etibarlılıq müddəti, əsas iş və ya xidmət yeri, tutduğu vəzifə (bu olmadıqda - fəaliyyət növü), müvafiq dairənin ərazisində daimi yaşaması, məhkumluğu, vətəndaşlığı və başqa dövlətlər qarşısında öhdəliyinə dair məlumatlar, habelə bələdiyyəyə üzv seçiləcəyi halda, həmin vəzifə ilə uzlaşmayan fəaliyyətə xitam verəcəyi barədə **öhdəlik ərizəsi** (3x4 sm ölçüdə 2 ədəd rəngli fotosəkil əlavə olunmaqla);

- namizəd tərəfindən səlahiyyətli nümayəndə təyin edilibsə, həmin səlahiyyətli nümayəndənin notariat qaydasında təsdiq edilmiş **vəkalətnaməsi**;

- namizəd öz ərizəsində siyasi partiyaya mənsubiyyətinə dair məlumat daxil edilibsə, bu barədə **təsdiqedicisi sənəd**.

Bələdiyyə seçkilərində namizədin seçicilərin təşəbbüs qrupu tərəfindən irəli sürülməsi

**Namizədin seçicilərin təşəbbüs qrupu tərəfindən irəli
sürülməsi üçün dairə seçki komissiyasına aşağıdakı
sənədlər təqdim olunmalıdır:**

- seçicilərin təşəbbüs qrupunun yaradılması və namizədliyin irəli sürülməsi barədə yığıncağın **protokolu**;
- namizədin irəli sürülməsinə təşəbbüs edilməsi barədə **bildiriş**;

- Seçki Məcəlləsinin 53-cü və 214-cü maddələrinin tələblərinə uyğun tərtib edilmiş bələdiyyə üzvlüyünə namizədliyi irəli sürülmüş şəxsin soyadı, adı, atasının adı, doğum tarixi, yaşayış yerinin ünvanı, təhsili, şəxsiyyət vəsiqəsinin və ya onu əvəz edən sənədin seriyası, nömrəsi və verilmə tarixi və ya etibarlılıq müddəti, əsas iş və ya xidmət yeri, o cümlədən tutduğu vəzifə (bu olmadıqda - fəaliyyət növü), müvafiq dairənin ərazisində daimi yaşaması, məhkumluğu, vətəndaşlığı və başqa dövlətlər qarşısında öhdəliyinin olub-olmamasına dair məlumatlar, habelə bələdiyyəyə üzv seçiləcəyi halda, həmin vəzifə ilə uzlaşmayan fəaliyyətə xitam verəcəyi barədə **öhdəlik ərizəsi** (3x4 sm ölçüdə 2 ədəd rəngli fotosəkil əlavə olunmaqla);

- namizəd tərəfindən səlahiyyətli nümayəndə təyin edilibsə, həmin səlahiyyətli nümayəndənin notariat qaydasında təsdiq edilmiş **vəkalətnaməsi**;

- namizəd öz ərizəsində siyasi partiya mənsubiyyətinə dair məlumat daxil edibsə, bu barədə **təsdiqedicisi sənəd**.

**Seçicilərin təşəbbüs qrupunun irəli sürdüyü
namizədin sənədlərini dairə seçki komissiyasına təqdim
etmək səlahiyyəti olan şəxslər:**

- seçicilərin təşəbbüs qrupunun nümayəndəsi;
- namizədin özü;
- namizədin səlahiyyətli nümayəndəsi.

Qeyd: Özü və ya seçicilərin təşəbbüs qrupu tərəfindən namizədliyi irəli sürülmüş şəxs ərizəsində siyasi partiya mənsubiyyətinə dair məlumatın daxil edilməsi arzusundadırsa, üzv olduğu siyasi partiyanın 5 sözdən çox olmayan adla adlandırılmasını müvafiq seçki komissiyası ilə razılaşdırır. Ərizədə göstərilmiş siyasi partiya namizədi öz sıralarından xaric edibse və bu barədə müvafiq seçki komissiyasına bildiriş göndərilibse, bu bildiriş alındıqdan sonra həmin namizədlə əlaqədar siyasi partiyanın adından istifadə edilə bilməz.

Bələdiyyə seçkilərində namizədin siyasi partiya tərəfindən irəli sürülməsi

Bələdiyyə üzvlüyünə namizəd siyasi partiya tərəfindən irəli sürülürsə:

- bu barədə **qərar** siyasi partiyanın nizamnaməsinə uyğun olaraq qəbul edilir. Belə qərar kollegial qaydada səsvermə yolu ilə qəbul olunur. Namizədin irəli sürülməsi barədə siyasi partiyanın qərarı **protokolla** rəsmiləşdirilir. Həmin protokolda aşağıdakılar göstərməlidir:

- siyasi partiyanın nizamnaməsinə uyğun olaraq rəhbər orqanının iclasında (qurultayda, konfransda, digər rəhbər orqanının iclasında) iştirak etmək üçün qeydə alınmış nümayəndələrin sayı;

- bələdiyyə üzvlüyünə namizədlərin irəli sürülməsi barədə qərar və qərar üzrə səsvermənin nəticələri (lehinə, əleyhinə olanların və bitərəf qalanların sayı);

- bələdiyyə üzvlüyünə namizədlərin irəli sürülməsi barədə qərarın qəbul edilmə tarixi.

Namizəd siyasi partiya tərəfindən irəli sürülmüşdürsə, aşağıda göstərilən sənədlər siyasi partiyanın səlahiyyətli nümayəndəsi tərəfindən namizədin adı ilə birlikdə müvafiq dairə seçki komissiyasına təqdim edilməlidir:

- siyasi partiyanın qeydə alınması barədə **şəhadətnamənin notariat qaydasında təsdiq edilmiş surəti**;

- siyasi partiyanın qüvvədə olan **nizamnaməsinin notariat qaydasında təsdiq edilmiş surəti**;

- namizədlərin irəli sürülməsi barədə siyasi partiyanın qurultayının (konfransının, rəhbər orqanının iclasının) **qərarı** və müvafiq **iclasın protokolu**;

- hər bir namizədin irəli sürülməsi barədə ayrı-ayrılıqda tərtib edilmiş **bildiriş**;

- namizədliyi irəli sürülmüş şəxslərin soyadı, adı, atasının adı, doğum tarixi, yaşayış yerinin ünvanı, təhsili, şəxsiyyət vəsiqəsinin və ya onu əvəz edən sənədin seriyası, nömrəsi və verilmə tarixi və ya etibarlılıq müddəti, əsas iş və ya xidmət yeri, o cümlədən tutduğu vəzifə (bu olmadıqda - fəaliyyət növü), müvafiq seçki dairəsinin ərazisində daimi yaşaması, məhkumluğuna, vətəndaşlığına, başqa dövlətlər qarşısında öhdəliyinin olub-olmamasına dair məlumatlar, habelə bələdiyyə üzvü seçiləcəyi halda, həmin vəzifə ilə uzlaşmayan fəaliyyətə xitam verəcəyi barədə öhdəliyi göstərilmiş **razılıq ərizəsi** (3x4 sm ölçüdə 2 ədəd rəngli fotosəkil əlavə olunmaqla);

- səlahiyyətli nümayəndələrin, habelə maliyyə məsələləri üzrə səlahiyyətli nümayəndələrin təyin edilməsi barədə siyasi partiyanın **qurultayının** (konfransının, rəhbər orqanının iclasının) **qərarı**;

- siyasi partiyaların səlahiyyətli nümayəndələrinin (maliyyə məsələləri üzrə səlahiyyətli nümayəndələr istisna olmaqla) **siyahısı**;

- siyasi partiyanın səlahiyyətli nümayəndələrinin və maliyyə məsələləri üzrə səlahiyyətli nümayəndələrinin Azərbaycan Respublikasının Mülki Məcəlləsində nəzərdə tutulmuş qaydada rəsmiləşdirilmiş **vəkalətnamələri**.

Siyasi partiyalar tərəfindən Mərkəzi Seçki Komissiyasına aşağıdakı sənədlər təqdim edilməlidir:

- ✓ səlahiyyətli nümayəndələrin **siyahısı** (3x4 sm ölçüdə 2 ədəd rəngli fotosəkil əlavə olunmaqla);
- ✓ maliyyə məsələləri üzrə səlahiyyətli nümayəndələrin **siyahısı** (3x4 sm ölçüdə 2 ədəd rəngli fotosəkil əlavə olunmaqla);
- ✓ səlahiyyətli nümayəndələrin **razılıq məktubu**;
- ✓ maliyyə məsələləri üzrə səlahiyyətli nümayəndələrin **razılıq məktubu**.

Bələdiyyə seçkilərində namizədin siyasi partiyaların bloku tərəfindən irəli sürülməsi

Siyasi partiyaların bloku tərəfindən namizəd irəli sürüldükdə, aşağıda göstərilən sənədlər namizədin adı ilə birlikdə müvafiq dairə seçki komissiyasına təqdim edilməlidir:

- siyasi partiyaların blokuna daxil olan siyasi partiyaların qurultaylarının (konfranslarının, rəhbər orqanının iclasının) namizəd irəli sürmək barədə **qərarları** ilə birlikdə müvafiq iclasların **protokolları**;

- siyasi partiyaların blokuna daxil olan siyasi partiya nümayəndələri iclasının (qurultaylarının, konfranslarının) siyasi partiyaların bloku adından namizəd irəli sürülməsi haqqında **qərarı** və müvafiq iclasın **protokolu**;

- hər bir namizədin irəli sürülməsinə dair ayrı-ayrılıqda tərtib edilmiş **bildiriş**;

- siyasi partiyalar blokunun səlahiyyətli nümayəndələrinin və maliyyə məsələləri üzrə səlahiyyətli nümayəndələrinin notariat qaydasında və ya Azərbaycan Respublikasının Mülki Məcəlləsində nəzərdə tutulmuş qaydada rəsmiləşdirilmiş **vəkalətnamələri**;

- siyasi partiyalar blokunun səlahiyyətli nümayəndələrinin (maliyyə məsələləri üzrə səlahiyyətli nümayəndələr istisna olmaqla) **siyahısı**;

- bələdiyyə üzvlüyünə namizədliyi irəli sürülmüş şəxsin soyadı, adı, atasının adı, doğum tarixi, yaşayış yerinin ünvanı, təhsili, şəxsiyyət vəsiqəsinin və ya onu əvəz edən sənədin seriyası, nömrəsi, verilmə tarixi və ya etibarlılıq müddəti, əsas iş və ya xidmət yeri, o cümlədən tutduğu vəzifə (bu olmadıqda - fəaliyyət növü), müvafiq dairənin ərazisində daimi yaşaması, məhkumluğu, vətəndaşlığı, başqa dövlətlər qarşısında öhdəliyinin olub-olmamasına dair məlumatlar, habelə bələdiyyə üzvü seçiləcəyi halda, həmin vəzifə ilə uzlaşmayan fəaliyyətə xitam verəcəyi barədə öhdəliyi göstərilmiş **razılıq ərizəsi**.

Siyasi partiyalar bloku tərəfindən Mərkəzi Seçki Komissiyasına aşağıdakı sənədlər təqdim edilməlidir:

➤ səlahiyyətli nümayəndələrin **siyahısı** (3x4 sm ölçüdə 2 ədəd rəngli fotosəkil əlavə olunmaqla);

➤ maliyyə məsələləri üzrə səlahiyyətli nümayəndələrin **siyahısı** (3x4 sm ölçüdə 2 ədəd rəngli fotosəkil əlavə olunmaqla);

➤ səlahiyyətli nümayəndələrin **razılıq məktubu**;

➤ maliyyə məsələləri üzrə səlahiyyətli nümayəndələrin **razılıq məktubu**.

Qeyd: *Siyasi partiyaların, siyasi partiyalar bloklarının səlahiyyətli nümayəndələrinin siyahısında səlahiyyətli*

nümayəndələrin hər birinin soyadı, adı, atasının adı, doğum tarixi, şəxsiyyət vəsiqəsinin və ya onu əvəz edən sənədin seriyası, nömrəsi və verilmə tarixi və ya etibarlılıq müddəti, yaşayış yerinin ünvanı, əsas iş yeri və vəzifəsi (bu olmadıqda - fəaliyyət növü), telefon nömrəsi göstərməlidir.

Qeyd: *Siyasi partiya, siyasi partiyaların bloku, bu bloka daxil olan partiyaların üzvü olmayan şəxsləri də namizəd kimi irəli sürə bilərlər.*

Dairə seçki komissiyasına təqdim edilmiş sənədlərin alınması barədə yazılı **arayış** namizədə və ya onun səlahiyyətli nümayəndəsinə, seçicilərin təşəbbüs qrupunun nümayəndəsinə, siyasi partiyanın, siyasi partiyalar blokunun səlahiyyətli nümayəndəsinə verilir.

DİQQƏT!

*Dairə seçki komissiyasına təqdim edilmiş sənədlərə **5 gün** müddətində baxılır, namizədə, namizədin səlahiyyətli nümayəndəsinə, siyasi partiyanın, siyasi partiyalar blokunun səlahiyyətli nümayəndəsinə namizədin irəli sürülməsinin təsdiq olunub-olunmaması barədə əsaslandırılmış qərarı, təsdiq olunduğu təqdirdə isə, həmçinin seçicilərin imzalarının toplanması üçün imza vərəqələrini təqdim edir. İmza vərəqələrini götürən namizəd, onun səlahiyyətli nümayəndəsi, siyasi partiyanın, siyasi partiyalar blokunun səlahiyyətli nümayəndəsi hər **imza vərəqəsinin aşağı künc hissəsində imza qoymalıdır.***

NAMİZƏDİN MÜDAFİƏSİ ÜÇÜN SEÇİCİ İMZALARININ TOPLANMASI

Öz təşəbbüsü ilə, seçicilərin təşəbbüs qrupu, siyasi partiya və ya siyasi partiyaların bloku tərəfindən irəli sürülən bələdiyyə üzvlüyünə namizədin müdafiəsi məqsədilə seçici imzalarının toplanmasına müvafiq dairə seçki komissiyası tərəfindən namizədlərə və ya onların səlahiyyətli nümayəndələrinə namizədliyin irəli sürülməsini təsdiq edən qərarın təqdim edildiyi gündən, lakin xüsusi seçki hesabı açıldıqdan 24 saat sonra başlanılır.

Seçki fondunu formalaşdırmaq üçün xüsusi seçki hesabı yalnız "Azərbaycan Beynəlxalq Bankı" ASC-də və ya onun filiallarında açılmalıdır. Bu filialların mövcud olmadığı seçki dairələrinin ərazisində hesablar "Kapital Bank" ASC-nin filiallarında açılmalıdır. Həmin hesab namizədin irəli sürülməsi barədə dairə seçki komissiyasına bildiriş təqdim edildikdən sonra **5 gün** müddətində, namizədin qeydiyyatı üçün zəruri olan seçici imzalarının yığılmasına azı **24 saat qalmış** açılmalıdır. Hər bir namizəd, siyasi partiya, siyasi partiyaların bloku yalnız bir xüsusi seçki hesabı açə bilər.

İmza toplanmasına dair tələblər:

Müvafiq seçki ərazisi üzrə bələdiyyə üzvlüyünə namizəd kimi qeydə alınmaq üçün namizədliyi irəli sürülmüş hər bir vətəndaş:

- əhalisi 99.999-dan çox olan ərazidə - 150;
- əhalisi 49.999-dan çox olan ərazidə - 100;
- əhalisi 19.999-dan çox olan ərazidə - 75;
- əhalisi 9.999-dan çox olan ərazidə - 50;
- əhalisi 4.999-dan çox olan ərazidə - 30;
- əhalisi 4.999-dan az olan ərazidə - 15 seçici imzası toplanmalıdır.

Qeyd: Seçicilərin bələdiyyə üzvlüyünə bir neçə namizədin müdafiəsi üçün imza etmək hüququ vardır.

İmza toplanmasında iştirak etmək hüququna malik olan şəxslər:

- ✓ namizədin özü;
- ✓ namizədin (siyasi partiyanın, siyasi partiyalar blokunun) səlahiyyətli nümayəndəsi;
- ✓ 18 yaşına çatmış aktiv seçki hüququ olan Azərbaycan Respublikasının vətəndaşı.

Qeyd: Namizəd, siyasi partiya, siyasi partiyaların bloku seçici imzalarını toplayan şəxslə imza toplanması barədə müqavilə bağlaya bilər. Belə işin haqqı yalnız namizədin, siyasi partiyanın, siyasi partiyalar blokunun seçki fondu hesabına ödənilə bilər.

İmza toplanmasında iştirak edə bilməzlər:

- dövlət orqanları;
- bələdiyyə qurumları;
- mülkiyyət formasından asılı olmayaraq hüquqi şəxslər;
- xarici vətəndaşlar, vətəndaşlığı olmayan şəxslər;
- xarici hüquqi şəxslər.

İmza toplanması zamanı qadağandır:

- seçiciləri imza atmağa məcbur etmək;
- imza atmağa imkan verməmək;
- seçiciləri hər hansı formada mükafatlandırmaq.

DİQQƏT!

Yuxarıda göstərilən hallara əməl olunmaması müvafiq məhkəmə tərəfindən təsdiqlənərsə, bu, toplanmış imzaların etibarsız sayılması və namizədin qeydə alınmasından imtina üçün əsas ola bilər.

Qeydə alınmış namizədin müdafiəsi üçün seçici imzaları toplanarkən qanun pozuntularına yol verilməsi faktları təsdiqlənərsə, namizədin qeydiyyatı ləğv edilə bilər.

İmzaların toplanmasına icazə verilən yerlər:

- tədris müəssisələri;
- yaşayış yerləri;
- seçiqabağı təşviqat aparılmasının qadağan edilmədiyi digər yerlər.

Qeyd: *Seçici imza vərəqəsində imza edərkən aşağıdakı məlumatları göstərməlidir:*

- ✓ *soyadını, adını, atasının adını;*
- ✓ *doğum tarixini (18 yaşlı şəxs həm də doğulduğu ay və gün);*
- ✓ *yaşayış yerinin ünvanını;*
- ✓ *şəxsiyyət vəsiqəsinin və ya onu əvəz edən sənədin seriyasını, nömrəsini və verilmə tarixini və ya etibarlılıq müddətini;*
- ✓ *imza qoyulması tarixini;*
- ✓ *İmza vərəqəsində seçiciyə aid məlumatları imza toplayan şəxs seçicinin razılığı ilə onun əvəzinə doldura bilər (imza istisna olmaqla). **İmza etmək hüququ yalnız seçiciyə məxsusdur.***

İmza vərəqələrinin rəsmiləşdirilməsi qaydaları:

- şəxsin özü və ya seçicilərin təşəbbüs qrupu tərəfindən irəli sürülmüş namizəd üçün imza toplandıqdan sonra imza vərəqəsi imza toplayan şəxs və namizəd tərəfindən

imzalanır. İmza toplayan şəxs imza vərəqəsinə imza qoymazdan əvvəl soyadını, adını, atasının adını, yaşayış yerinin ünvanını, şəxsiyyət vəsiqəsinin və ya onu əvəz edən sənədin seriyasını, nömrəsini və verilmə tarixini və ya etibarlılıq müddətini göstərir;

- namizəd siyasi partiya, siyasi partiyaların bloku tərəfindən irəli sürülsə, imza toplandıqdan sonra imza vərəqəsi imza toplayan şəxs və siyasi partiyanın, siyasi partiyalar blokunun səlahiyyətli nümayəndəsi tərəfindən imzalanır. İmza toplayan şəxs imza vərəqəsində imza qoymazdan əvvəl soyadını, adını, atasının adını, yaşayış yerinin ünvanını, şəxsiyyət vəsiqəsinin və ya onu əvəz edən sənədin seriyasını və nömrəsini və verilmə tarixini və ya etibarlılıq müddətini göstərir, müvafiq səlahiyyətli nümayəndə isə soyadını, adını, atasının adını və imza qoyulması tarixini göstərir;

- namizədin irəli sürülməsinin təşəbbüsçüləri, namizədin və ya siyasi partiyanın, siyasi partiyalar blokunun səlahiyyətli nümayəndələri irəli sürülmüş namizədin müdafiəsi üçün toplanmış seçici imzalarının sayını hesablayır, seçici imzalarının toplanması nəticələri haqqında protokol tərtib edir və imzalayırlar.

Qeyd: *Dairə seçki komissiyasına təqdim edilən imza vərəqələri ardıcıl olaraq **nömrələnməli** və qovluq formasında **səhifələnməlidir**.*

NAMİZƏDİN QEYDƏ ALINMASI ÜÇÜN SEÇKİ SƏNƏDLƏRİNİN TƏQDİM EDİLMƏSİ

Namizədin qeydə alınması üçün namizəd, seçicilərin təşəbbüs qrupunun nümayəndəsi və ya namizədin, siyasi partiyanın, siyasi partiyalar blokunun səlahiyyətli nümayəndəsi səsvermə gününə **ən çoxu 50 və ən azı 30**

gün qalmış saat 18:00-dək (2024-cü il dekabrın 10-dan dekabrın 30-u saat 18:00-dək) müvafiq dairə seçki komissiyasına Seçki Məcəlləsi ilə tələb olunan sənədləri təqdim edir.

Təqdim edilən sənədlərin siyahısı:

- namizədin müdafiəsi üçün toplanmış seçici imzaları olan **imza vərəqələri**;

- seçici imzalarının toplanmasının yekunu haqqında Mərkəzi Seçki Komissiyasının müəyyənləşdirdiyi formada tərtib edilmiş **protokolun 2 nüsxəsi**;

- namizədin öhdəlik ərizəsindəki məlumatlarda **dəyişikliklər barədə bildiriş**;

- namizədin seçkilərin təyin edilməsi haqqında qərar rəsmi dərc edildiyi gündən əvvəlki 1 illik dövr üçün **gəlirlərinin miqdarı və mənbələri barədə məlumat**;

- gəlirlər barədə məlumatların alındığı təşkilatlardan həmin gəlirlərin illik cəmi barədə **arayı**;

- Seçki Məcəlləsinin 5 sayılı əlavəsinə uyğun formada tərtib edilmiş mülkiyyət hüququ əsasında namizədə məxsus **əmlak barədə məlumat**;

- seçici imzalarının toplanması üçün sərf edilmiş vəsait haqqında məlumatlar da göstərilməklə, namizədin **ilkin maliyyə hesabı**.

Dairə seçki komissiyaları imza vərəqələrini onlara əlavə edilməli olan sənədlərlə birlikdə yuxarıda qeyd olunan müddətdə qəbul edir. Bu müddət başa çatanaqədək təqdim olunan müvafiq sənədlərin qəbul edilməsindən imtina oluna bilməz. Qanunvericiliklə müəyyən edilən müddətdən sonra təqdim olunan imza vərəqələri qanunla müəyyənləşdirilmiş müddətdə verilmiş imza vərəqələrinin doğurduğu hüquqi nəticələri yaratmır. Dairə seçki komissiyası bu halı öz qərarı ilə rəsmiləşdirməlidir.

Seçki sənədlərini qəbul edərkən imza vərəqələri olan hər bir qovluğu dairə seçki komissiyası öz möhürü ilə təsdiqləyir

və təqdim olunmuş imza vərəqələrinin sayının seçici imzaları toplanmasının yekunu haqqında protokola uyğunluğunu yoxlayır. Sonra isə onların qəbul edilmə tarixini və vaxtını qeyd edərək, namizədə və siyasi partiyanın, siyasi partiyalar blokunun səlahiyyətli nümayəndəsinə qəbul edilmiş imza vərəqələrinin və oradakı imzaların sayını göstərməklə, sənədlərin qəbulu barədə yazılı **arayış** verir.

Arayış dairə seçki komissiyasının sədri və üzvlərindən biri, həmçinin sənədləri təqdim edən şəxs tərəfindən imzalanıb, dairə seçki komissiyasının möhürü ilə təsdiqlənir. Arayışın bir nüsxəsi seçki sənədlərini təqdim edən şəxsə verilir.

NAMİZƏDİN QEYDƏ ALINMASI ÜÇÜN TƏQDİM EDİLMİŞ SƏNƏDLƏRƏ BAXILMASI

Dairə seçki komissiyası imza vərəqələrini və namizədin qeydə alınması üçün lazım olan digər sənədləri qəbul etdikdən sonra **7 gün müddətində** namizədin qeydə alınıb-alınmaması barədə əsaslandırılmış qərar qəbul etməlidir. Siyasi partiyanın, siyasi partiyalar blokunun irəli sürdüyü namizəd qeydə alındıqda dairə seçki komissiyası qeydiyyat barəsində qərarında namizədin müvafiq siyasi partiya, siyasi partiyaların bloku tərəfindən irəli sürüldüyünü göstərir. Qeydiyyat və ya qeydiyyatdan imtina barədə qərar da onun qəbul olunduğu tarix və vaxt göstərilir.

Namizədin qeydə alınıb-alınmaması barədə qərarın surəti dairə seçki komissiyası tərəfindən həmin **qərarın qəbul edildiyi gündən etibarən 1 gün müddətində** namizədə və ya onun səlahiyyətli nümayəndəsinə, namizədlər irəli sürmüş siyasi partiyanın və ya siyasi partiyalar blokunun səlahiyyətli nümayəndələrinə verilməli, qeydiyyatdan imtina olunubsa, həm də bunun əsasları göstərməlidir.

Qeyd: *Bələdiyyə üzvlüyünə namizəd yalnız bir bələdiyyə üzvlüyünə namizəd kimi irəli sürülə və qeydə alına bilər.*

Qeydiyyatdan imtina üçün aşağıdakılar əsas ola bilər:

- ✓ imza vərəqələri və onlara əlavə edilməli olan sənədlərin düzgün rəsmiləşdirilməməsi və ya olmaması;
- ✓ seçici imzaları qanunla qadağan olunmuş yerlərdə toplandıqda;
- ✓ namizədin müdafiəsi üçün təqdim edilmiş etibarlı (düzgün) seçici imzalarının lazımi saydan az olması;
- ✓ dövlət orqanları, bələdiyyə qurumları və mülkiyyət formasından asılı olmayaraq hüquqi şəxslər imza toplanmasında iştirak etdikdə;
- ✓ imza toplanması prosesində seçicilər imza atmağa məcbur edildikdə;
- ✓ seçiciyə imza atmağa imkan vermədikdə və ya seçicini hər hansı formada mükafatlandırdıqda;
- ✓ namizədin təqdim etdiyi məlumatlar doğru olmadıqda və ya onların etibarsızlığı əhəmiyyətli xarakter daşıdıqda;
- ✓ Seçki Məcəlləsi ilə müəyyən olunmuş müddətdən əvvəl seçkiqabağı təşviqat aparılması faktı müəyyənləşdirildikdə;
- ✓ seçicilərin ələ alınması faktı aşkarlandıqda;
- ✓ seçicilərə pul vəsaiti, hədiyyələr və digər qiymətli materiallar verildikdə (döş nişanları, yapışqanlı nişanlar, plakatlar və nominal dəyərə malik olan digər təşviqat materialları istisna edilməklə);
- ✓ seçiciləri səsvərmənin nəticəsindən asılı olaraq mükafatlandırdıqda və ya belə mükafatlandırmanı vəd etdikdə;
- ✓ malların güzəştli satışını keçirdikdə, hər hansı mali

(çap materialları istisna olmaqla) pulsuz verdikdə;

✓ əvəzsiz və ya güzəştli şərtlərlə xidmətlər göstərdikdə.

Qeyd: Qeydə alınmış namizədlərin bələdiyyələr üzrə siyahısı səsvermə gününə azı 20 gün qalmış müvafiq dairə seçki komissiyaları tərəfindən qanunla müəyyən edilmiş dövrü nəşrlərdə dərc edilir.

Bələdiyyə üzvlüyünə qeydə alınmış hər bir namizədə dairə seçki komissiyası tərəfindən Mərkəzi Seçki Komissiyasının müəyyənləşdirdiyi formada **qeydiyyat vəsiqəsi** verilir.

Səlahiyyətli nümayəndələr və vəkil edilmiş şəxslər seçki komissiyalarının fəaliyyətini müşahidə edə bilər:

- seçki komissiyasının iclaslarını;
- dairə və məntəqə seçki komissiyalarında seçki bülletenləri ilə işin aparılmasını;
- seçici siyahıları ilə işin aparılmasını;
- səsvermə üçün qeydiyyatdan çıxma vəsiqələri ilə işin aparılmasını;
- səslerin hesablanması;
- səsvermənin nəticələri və yekunları haqqında protokollarla müvafiq işin aparılmasını;
- seçki komissiyalarında digər seçki hərəkətlərinin həyata keçirilməsini.

Səlahiyyətli nümayəndələr və vəkil edilmiş şəxslər dairə və məntəqə seçki komissiyalarının qərarlarının və digər seçki sənədlərinin (seçici siyahıları, səsvermə üçün qeydiyyatdan çıxma vəsiqələri, seçki bülletenləri və imza vərəqələri istisna olmaqla) surətlərini almaq hüququna malikdirlər.

YADDA SAXLA!

- Müvafiq seçki komissiyalarının iclaslarında iştirak etmək və seçki sənədləri ilə tanış olmaq üçün qeydə alınmış namizədin seçki komissiyasından əlavə icazə alması və ya müşahidəçi qismində qeydiyyatdan keçməsi tələb olunmur.
- Müvafiq seçki komissiyası qeydə alınmış namizədin seçki sənədləri ilə iş aparılan və ya səslər hesablanan yerə sərbəst daxil olmasını təmin edir.
- Müvafiq seçki komissiyası qeydə alınmış hər bir namizədi və ya onun səlahiyyətli nümayəndəsini seçki sənədləri ilə işin və komissiyanın iclaslarının vaxtı haqqında məlumatlandırır.
- Seçki komissiyalarında rəsmi daxil olmuş şikayətlərə baxıldıqda qeydə alınmış namizədin iclasda iştirak etmək hüququ vardır.
- Qeydə alınmış namizəd seçki komissiyalarında seçki hərəkətlərinin həyata keçirilməsini, səslerin hesablanmasını, səsvermənin nəticələrinin və seçkilərin yekunlarının müəyyənləşdirilməsini, habelə səsvermənin nəticələri və seçkilərin yekunları haqqında protokolların tərtib olunmasını müşahidə edə bilər.
- Seçki komissiyaları vətəndaşlara qeydə alınmış namizədlərin hər birinin tərcümeyi-halı, qeydiyyatının nəticələri, namizədlərin siyahısı haqqında məlumat verirlər.
- Səsvermə günü səsvermə otağında olarkən qeydə alınmış namizədin Mərkəzi Seçki Komissiyasının müəyyən etdiyi formada, onun statusunu müəyyənləşdirməyə imkan verən soyadı, adı, atasının adı, vəzifəsi və fotosəkli olan lövhəciyi olmalıdır.

QEYDƏ ALINMIŞ BƏLƏDİYYƏ ÜZVLÜYÜNƏ NAMİZƏDİN HÜQUQ VƏ VƏZİFƏLƏRİ

Qeydə alınmış bütün namizədlər bərabər hüquqa malikdirlər və bərabər vəzifələr daşıyırlar.

Hüquqlar:

- dövlət vəzifələrində olan qeydə alınmış namizədlərin yalnız öz vəzifələrini icra etməkdən azad olunduğu vaxtda seçkiqabağı təşviqat aparmaq hüququ vardır;
- qeydə alınmış namizədin işlədiyi, qulluq etdiyi, oxuduğu, hərbi xidmətdə olduğu və ya hərbi xidmət keçdiyi dövlət orqanının, idarəsinin, təşkilatının və ya bələdiyyə orqanının, təşkilatının müdiriyyəti, hərbi hissənin komandiri müvafiq seçki komissiyasında namizədin qeydə alındığı gündən seçkilərin nəticələrinin rəsmi dərc edildiyi günədək ərizəsində və ya raportunda göstərilən müddət üçün onu işdən, tədrisdən, xidmətdən ödənilməyən məzuniyyət verilməsi əsasında istənilən gün və vaxt azad etməlidir;
- dairə seçki komissiyasında namizədin qeydə alındığı gündən seçkilərin nəticələrinin rəsmi dərc edildiyi günədək qeydə alınmış namizəd dövlət orqanının, idarəsinin, təşkilatının və ya bələdiyyə orqanının, təşkilatının, onların vəzifəli şəxslərinin təşəbbüsü ilə işdən, xidmətdən, təhsil müəssisəsindən çıxarıla və ya öz razılığı olmadan başqa işə, başqa yerdə işləməyə (oxumağa, xidmət keçməyə) keçirilə bilməz, habelə ezamiyyətə göndərilə bilməz;
- seçki kampaniyası dövründə müvafiq prokurorun razılığı olmadan, namizəd kimi qeydə alındıqdan sonra törətdiyi əməllərə görə cinayət məsuliyyətinə cəlb edilə

bilməz, tutula bilməz və məhkəmə qaydasında müəyyənləşdirilən inzibati tənbeh tədbirlərinə məruz qala bilməz, qeydə alınmış namizəd cinayət başında yaxalanarsa, tutula bilər;

➤ qeydə alınmış namizəd müvafiq dairə seçki komissiyasından hüduqları, ünvanı və telefonları göstərilməklə seçki məntəqələrinin, məntəqə seçki komissiyalarının siyahısını və səsvermə məntəqələrinin ünvanlarını ala bilər;

➤ qeydə alınmış namizəd dövlət orqanının, idarəsinin, təşkilatının və ya bələdiyyə orqanının, təşkilatının seçki komissiyasının hərəkəti (hərəkətsizliyi) nəticəsində ona dəymiş zərərin ödənilməsi məqsədilə Azərbaycan Respublikasının Mülki Məcəlləsinə uyğun olaraq məhkəməyə müraciət edə bilər;

➤ dairə və məntəqə seçki komissiyalarının qəbul etdiyi qərarların və müvafiq seçki sənədlərinin surətlərini almaq;

➤ qeydə alınmış namizədin 3-ə qədər vəkil edilmiş şəxs təyin etmək hüququ vardır;

➤ Mərkəzi Seçki Komissiyasının tərkibinə bələdiyyələrin yarısından çoxunda namizədlər irəli sürən, dairə seçki komissiyasının tərkibinə isə dairənin ərazisindəki bələdiyyələrin yarısından çoxunda namizədlər irəli sürən siyasi partiyalar, siyasi partiyaların blokları **bir məşvərətçi səs hüquqlu üzv** təyin edə bilərlər.

Qeyd: *Dövlət orqanlarında işləyən və ya bələdiyyə qurumlarında olan, eləcə də mediada əmək və mülki hüquq müqaviləsi əsasında işləyən qeydə alınmış namizədlər seçki kampaniyasında iştirak etdikləri müddətdə xidməti vəzifələrini yerinə yetirməkdən azad olunurlar (bu qayda bələdiyyə üzvlərinə şamil edilmir).*

YADDA SAXLA!

- ✓ Seçki Məcəlləsinin tələbinə görə **irəli sürülmüş namizəd** müvafiq seçki komissiyasını yazılı şəkildə xəbərdar etməklə, namizəd olmağa dair razılıq ərizəsini istənilən vaxt geri götürə bilər. Seçki komissiyasına təqdim edilmiş bu yazılı xəbərdarlıq sonradan geri götürülə bilməz.
- ✓ **Qeydə alınmış namizəd** səsvermə gününə azı **10 gün** qalmış müvafiq seçki komissiyasına yazılı şəkildə müraciət edərək namizədliyini geri götürə bilər. Belə ərizə geri götürülə bilməz.
Daxil olmuş müraciət əsasında müvafiq dairə seçki komissiyası namizədin qeydiyyatının ləğvi barədə **1 gün** müddətində qərar qəbul edir.

Vəzifələr:

- mətbuat azadlığına hörmət bəsləmək;
- öz peşə fəaliyyəti ilə məşğul olan media nümayəndələrinin işinə mane olmamaq, namizədlərin, siyasi partiyaların və siyasi partiyalar bloklarının seçki kampaniyalarına müdaxilə etməmək və onu pozmamaq;
- seçkiqabağı təşviqat materiallarının yayılmasına mane olmamaq;
- seçkiqabağı təşviqat plakatlarını və digər bu cür təşviqat materiallarını məhv etməmək və korlamamaq;
- seçkiqabağı kütləvi tədbirlərin keçirilməsinə mane olmamaq;
- seçkilərin azad, sərbəst, dinc və mütəşəkkil keçirilməsi üçün seçki orqanları və onların vəzifəli şəxsləri ilə əməkdaşlıq etmək;
- seçkilərin öz iradəsini azad və sərbəst bildirməsinə maneçilik törətməmək;

- səlahiyyətli şəxslərə və müşahidəçilərə hörmət bəsləmək, onlarla əməkdaşlıq etmək;
- səsvermənin gizliliyini saxlamaq və saxlanılmasına kömək göstərmək;
- seçiciləri qeyri-qanuni hərəkətlər yolu ilə öz tərəfinə çəkməmək;
- seçki komissiyalarının fəaliyyətlərinə əsassız müdaxilə etməmək, səslerin verilməsi və ya səslerin hesablanması prosesini pozmamaq;
- seçkilərin qanuni təsdiqlənmiş nəticələrinə hörmət etmək, seçkilərlə bağlı hər bir şikayəti səlahiyyətli orqana təqdim etmək və həmin orqanın bu şikayətlə bağlı qərarına riayət etmək;
- hədə-qorxu və böhtan xarakterli və ya zorakılığa çağıran çıxışlar etməmək və bu cür materiallar yaymamaq;
- seçicilərə mükafat təklif etməmək, onları cəza ilə hədələməmək;
- dövlət resurslarından, bələdiyyə və digər ictimai resurslardan Seçki Məcəlləsi ilə nəzərdə tutulmamış hallarda istifadə etməmək;
- təzyiq göstərməklə və ya bəxşiş təklif etməklə, yaxud digər qanunazidd üsullarla seçiciləri səs verməyə, səsvermədən çəkinməyə sövq etməmək;
- təzyiq göstərməklə və ya bəxşiş təklif etməklə, yaxud digər qanunazidd üsullarla seçiciləri öz namizədliklərini irəli sürməyə və ya irəli sürməməyə, namizədliklərini geri götürməyə və ya götürməməyə, seçkiqabağı təşviqatda iştirak etməyə və ya etməməyə məcbur etməmək;
- heç bir vəzifəli şəxsin namizədin dəstəklənməsinə və ya dəstəklənməməsinə yönəldilən köməyindən və ya fəaliyyətindən istifadə etməmək;

- qeydə alınmış digər namizədlərin seçki kampaniyası zamanı öz siyasi ideyalarını və baxışlarını azad və sərbəst yaymaq hüququna hörmət bəsləmək;
- qeydə alınmış digər namizədlərin, siyasi partiyaların, seçicilərin və ictimai təşkilatların hüquqlarına hörmət bəsləmək;
- seçicilərlə azad ünsiyyətin yaradılmasında qeydə alınmış digər namizədlərə mane olmamaq.

Aşağıdakıların edilməsi yolverilməzdir:

- qeydə alınmış namizədlərin, namizədləri qeydə alınmış siyasi partiyaların, siyasi partiyalar bloklarının seçkiqabağı proqramlarında, yığıncaqlarda, mediada yayılan təşviqat materiallarında və çıxışlarda hakimiyyətin zorla ələ keçirilməsinə, konstitusiyaya quruluşunun zorla dəyişdirilməsinə və dövlətin ərazi bütövlüyünün pozulmasına çağırışlar, vətəndaşların şərəf və ləyaqətini təhqir edən mülahizələr;
- seçkiqabağı təşviqat aparılarkən mediadan sosial, irqi, milli, dini nifrət və düşmənçilik yaradan təşviqat formasında sui-istifadə;
- əqli mülkiyyət haqqında qanunvericiliyi pozan təşviqat;
- dövlət vəzifələrində olan qeydə alınmış namizədlərin öz vəzifə mövqelərindən üstünlük əldə etmək üçün istifadə etməsi;
- vəzifəli şəxslər, televiziya və radio yayımçıları və dövrü nəşrlərin redaksiyalarında işləyən jurnalistlər və yaradıcı işçilər qeydə alınmış namizəddirlərsə, onlara seçkilərin gedişinin media vasitəsilə işıqlandırılmasında iştirak etmək;
- göstərilən şəxslərin və təşkilatların fiziki və hüquqi şəxslərə, seçicilərə maddi və maliyyə, yaxud digər xidmətlər göstərmək təklifi ilə müraciət etməsi;

- namizədlərin, qeydə alınmış namizədlərin, siyasi partiyanın, siyasi partiyalar blokunun, onların səlahiyyətli nümayəndələrinin və vəkil edilmiş şəxslərinin adından və onların müdafiəsi üçün fiziki və hüquqi şəxslərin xeyriyyə fəaliyyəti ilə məşğul olması;
- yuxarıda göstərilən şəxslərin və təşkilatların digər fiziki və hüquqi şəxslərə maddi və maliyyə yardımı etmək, seçicilərə və ya təşkilatlara maliyyə yardımı, maddi yardım və ya xidmət göstərmək təklifi ilə müraciət etməsi;
- fiziki və hüquqi şəxslərin siyasi partiyalar, siyasi partiyaların blokları, onların səlahiyyətli nümayəndələri və ya namizədlər adından yaxud onların müdafiəsi məqsədi ilə xeyriyyə fəaliyyəti ilə məşğul olması.

DİQQƏT!

Seçkiqabağı təşviqat zamanı seçicilərə qiymətli kağızlar, habelə maddi sərvətlər, pul vəsaiti veriləcəyini vəd etdikdə və digər qanunazidd vasitələrlə xidmətlər göstərilməsi ilə təsir etdikdə namizədin qeydiyyatı ləğv oluna bilər.

Qeyd: *Seçkiqabağı təşviqat aparılarkən qanunvericiliyin tələblərinin pozulması Azərbaycan Respublikasının Cinayət, İnzibati Xətalər və Mülki məcəllələrində nəzərdə tutulmuş müvafiq cinayət, inzibati və mülki məsuliyyətin yaranmasına səbəb olur.*

Seçkiqabağı təşviqatın aparılmasının Seçki Məcəlləsi ilə müəyyənləşdirilmiş qaydaları pozulduqda müvafiq seçki komissiyası təqsirli şəxslərin inzibati məsuliyyətə cəlb edilməsi üçün müvafiq tədbirlər görür.

